

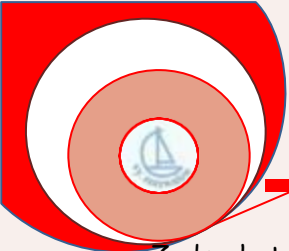
Reisverlag 3 - 2007

Van west naar oost, is [Skiatos](#) het eerste eiland van de noordelijke Sporaden. Het blijkt een vreselijk druk en lawaaiig eiland te zijn (jet- en waterskiënde populaties maken de ankerplaats onveilig, zijn ze eenmaal opgesod... dan strijken ze neer in één van de vele disco's die tot 6 uur 's ochtends, met meer dan 160 dB een niersteenvergruizer proberen te imiteren), vergelijkbaar met de Balearen. Snel verder dus.

Bij het losbarsten van een dergelijk noodweer lig je dan "gevangen" op je plek. Weggaan is geen optie meer, als je al veilig anker-op kunt gaan, omdat buiten een enorme zee staat. Je kunt dus alleen maar afwachten en hopen dat het schip geen schade oploopt. Hoezo, zeilen is relaxt en zonder stres?!!

Als Riens 's ochtends een broodje gaat halen en met een "kalimera" iedereen toch een goede morgen wenst is de respons niet echt om over naar huis te schrijven. Maar ze doen dat toch.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

Zodra het veilig kan, dat is pas na 2 dagen, vertrekken we van de kade. 2 mijl verder gaan we in een baai voor anker om even te ontstressen na de enerverende dagen. En een nieuwe memorabele uitdaging want Riens laat zich hier zijn laatste sigaartje goed smaken.

Nog meer Sporaden

Op het 3de Sporaden eiland, Alonnisos ankeren we in de baai naast Patitiri vlak voor het strand met een lijntje naar de wal en brengen daar 4 heerlijke dagen door. Het water is glashelder en zwemmend en duikend bevrijden we de schroef

en de romp van aardig wat zeeleven. De nacht voordat we willen vertrekken, steekt de wind op en komt recht de baai in waardoor er snel deining ontstaat.

Ineke wordt zo onrustig van de branding op de rotsen achter de boot, dat we besluiten weg te gaan. In het pikkedonker zwemt Riens in Adam kostuum naar de kant om het lijntje los te maken van de rots. Riens aan de lijn wordt daarna snel door mij binnengehaald. Even later

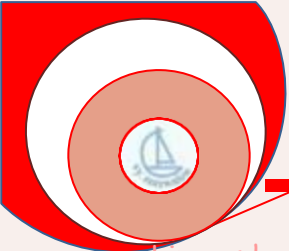
staat Riens, glimmend en druipend in het heldere maanlicht achter het roer. Ik haal snel de ketting en het anker binnen.

Gelukkig is het 30 graden, en een heldere nacht met een hemel vol sterren. We tuffen, nu beiden in de kleren, langzaam op de motor, want de wind komt pal van voren, naar het eiland Pelagos. We varen in een bedaard tempo om de ingang van de Plantisbaai met het eerste daglicht te kunnen aanlopen. De wind is weggezakt, de temperatuur aangenaam en we zien het ene na het andere sterrenbeeld aan de horizon opkomen. Zelfs een aantal vallende sterren schieten voorbij maar leveren alleen een heel mooi plaatje op. Ze branden nl te kort om "staatsloterij" en bijkomende wensen te kunnen uitspreken.

Als we om 6 uur bij de nauwe ingang van de baai zijn is het nog steeds donker. De ingang is te nauw en te ondiep om al binnen te lopen. We dobberen langzaam rondjes tot het licht genoeg is. Om 7 uur breekt het anker door het spiegelgladde water van de doodstille [Plantisbaai](#), wat eigenlijk een natuurlijke haven is. Dit eiland wordt alleen bevolkt door een kudde geiten, ontelbare hoeveelheden krekels en ongelofelijk grote kraaien.

Verder is het een oase van rust, in tegenstelling tot de 3 voorgaande eilanden en we genieten van de stilte en het feit dat je voor alle windrichtingen beschut ligt. De Noordelijke Sporaden hebben wij niet als een groot succes ervaren. Misschien is ons oordeel sterk gekleurd doordat de maanden juli en augustus vakantie hoogseizoen is en de eilanden druk worden bezocht door vooral Griekse vakantiegangers.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

Limnos het eerste eiland van de Oostelijke Sporaden

Vanuit Pelagos maken we de oversteek van 68 mijl naar het eiland Limnos. Als we begeleidt door het opkomende zonnetje de beschutte Plantisbaai verlaten, worden we verrast door een stevig windje met de daarbij behorende hoge deining. We hebben dit windje in de rug en met een puntje voorzeil hobbelen en klotsen we de eerste 15 mijl voort.

Daarna valt de wind voor de rest van de trip weg en brengt het onderwaterzeil ons helemaal naar Limnos, het eerste eiland van de Oostelijke Sporaden. De eerste nacht droppen we het anker in de kleine verlaten Freshwater Bay, halverwege de grote Moudhrosbaai aan de zuidzijde van het eiland. De volgende ochtend verkassen we naar de stadskade omdat we naast het inslaan van wat boodschappen ook diesel willen tanken. We denken hier de spullen in te kopen die in Turkije niet verkrijgbaar zijn, maar de 4 mini-mini-supermarktjes blijken niet aan onze eisen te kunnen voldoen. In gedachten lassen we een nieuwe tussenstop op Lesbos in.

Diesel tanken op zwaartekracht

We hebben wat diesel nodig en horen dat de buurman al een tankautootje heeft besteld, dat komt goed uit. Gelukkig, bleek even later, was het een buurman die een goed eind verderop ligt.

Er gaat nl iets niet goed in de coördinatie tussen degene die de pomp bedient en degene die de slang in de tank probeert te houden. Het resultaat is een dieselgeiser waar "Old Fathfull" in het Yellowstone Park, niet veel voor onderdoet. De tankbaas houdt het met een dieprood hoofd voor gezien. Hij mompelt tegen ons nog iets over tankjes die hij gaat halen, maar we zien hem die avond niet meer terug.

Wij schroeven de dop maar weer op de tank en nemen ons voor op het volgende eiland te tanken.

Maar wat schetst onze verbazing, de volgende morgen stopt er een hele oude auto met de achterklep open. De lijvige tankbaas klimt eruit en laat vol trots zijn nieuwe tankmobiel zien. Achter in de auto heeft hij een 300ltr plastic tank liggen met een lange slang voorzien van een afsluiter.

De bedoeling is dat je eerst met de tankbaas terugrijdt naar het tankstation, de benodigde hoeveelheid diesel koopt die in de plastictank wordt gekiept. Vervolgens moet na terugkomst bij de boot, de boel op zwaartekracht van de tankmobiel in je tank lopen.

Omdat de tankbaas in zijn eentje het tankstation beheert, gaat Riens met hem mee om vervolgens al klotsend met het volle tankmobiel naar de boot terug te rijden.

Halverwege het lossen komt de baas nog even snel op zijn brommer langs om te kijken of het proces naar wens verloopt en dat is zo. Het lege "tankmobiel" wordt na een uurtje weer bij het tankstation ingeleverd en we halen glimlachend nog wat herinneringen op over Estland waar we op een soortgelijke manier per vorkheftruck een voorraad water aangeleverd kregen.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

Ook hier in Moudhros blijkt een disco neergezet te zijn en is dus geen plaats om langer te blijven hangen. We gaan dan ook snel verder naar het eiland Lesbos, 71 mijl verder SE. Op Lesbos hopen we de inkopen te doen die we in Limnos gepland hadden.

Lesvos het grootste eiland van de Oostelijke Sporaden

Samen met een Italiaanse zeilboot verlaten we in de vroege ochtenduren van 15 augustus, als de disco net verstomd is, het slapende stadje Moudhros.

Nog in de baai kunnen we het voorzeil uitrollen en met het N-NW windje 5Bft op een SE koers houden we de zeilvoering zo.

Tussen de eilanden Limnos en Lesbos ligt de "verkeerssnelweg" van de schepen die komen van of gaan naar de Dardanellen. De hele dag is het opletten geblazen welke koers deze grote schepen voorliggen en niet in hun vaarwater te verzeilen. Als een peloton van 8 trawlende vissersschepen ons pad dreigt te kruisen, geven we hen de ruimte. We hebben nl de sleepgenerator met 30m lijn, voor het broodnodige acculaden, achter ons hangen.

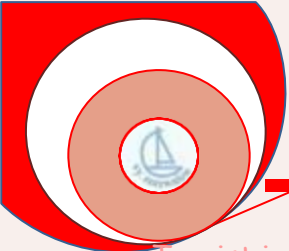
In de buurt van de westkaap van Lesbos wordt de deining steeds hoger en de wind neemt toe, zoals gebruikelijk in de buurt van kapen. We besluiten daarom niet het aan de westzijde gelegen stadje Sigri aan te lopen maar zeilen door naar de 30 mijl verder gelegen diepe Kallonibaai, een diepe binnenzee. Vlak na Sigri valt de N-wind even weg om met hernieuwde kracht uit het NW terug te komen. Nog steeds voor-de-wind (20-26 kn) spetteren we over een nu vlakke zee richting betonde ingang van de Kallonibaai. Vlak voor de eerste tonnen wordt de genua weggerold omdat de wind weer is gedraaid en recht op de neus staat. Met windsnelheden tussen de 24-34 kn, die je wangen achter je oren blazen, motoren we het witgekuifde tonnenpaadje door naar de ankerplek Apotheke, NW van de ingang.

Er liggen al 3 Italiaanse zeilboten geankerd met een lijntje naar de wal. Ankeren in 6-7 Bft heeft het voordeel dat je direct weet of je anker houdt, wat de Bruce in één keer perfect doet. Om 7 uur genieten we in de winderige witschuimende baai van een welverdiend drankje. Vervolgens liggen we nog 2 dagen op deze ankerplek vanwege harde NE-wind die in de baai steeds 6Bft blijft. Elke dag neemt de wind tegen de avond wat af.

Op de heuvels rond de baai loopt een grote kudde schapen, elk schaap met een bel. Het leuke is dat de bellen niet allemaal dezelfde toonhoogte hebben zodat er een natuurlijk carillon ontstaat. Het klinkt zoals een mobile maar dan ontzettend groot. In de avondschemering drijft de herder met zijn hondje de schapen weer terug naar de stal. Onder begeleiding van zijn lopend carillon zingt de herder uit volle borst vele mooie aria's. Het ritueel herhaalt zich elke avond en geeft het schemerurtje een mystieke sfeer waar we elke avond van genieten.

De 3de dag is het brood en fruit op maar de wind nog steeds niet. We gaan ankerop en op de motor naar Skala Kalloni 15 mijl verder in de noordpunt van de baai. Ankeren daar voor het strand in weer een 6Bft. Rubberbootje gaat te water en Riens roeit zich wezenloos tegen de wind in, naar de kant. Hij wordt daar nog even lastig gevallen door een official die wil weten of dat jacht al eerder in Griekenland is geweest. Na de roeitocht kost het wat moeite om de meest trouwe hondenogen op te zetten en de uit zijn zomerslaap opgeschrikte official gerust te stellen. Gelukt en daarna toch echt brood halen. Brood en bananen worden gekocht, terugroeien, wat nu snel gaat met de wind mee, bootje weer aan boord om vervolgens op de genua weer terug te keren naar de ankerplek Apotheke. Daar liggen we toch beschutter. 's Nachts neemt de wind gelukkig wat af en we besluiten 's ochtends vroeg om een hopje verder te gaan.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

Tourist information "SY Vela" en opnieuw veel wind

Deels zeilend deels op de motor wordt de 32 mijl naar de verder oostelijk gelegen Yérasbaai afgelegd. Om 2 uur varen we de nauwe, kronkelige ondiepe en niet betonde ingang van de baai binnen. Als we de ankerplek bij [Skala Loutra](#) opvaren, zien we een bekende boot liggen. Het is de "Vela" van Klaas en Toos. Even een rondje langs hun boot varen en gedag zeggen, voordat het anker vlak achter de Vela valt.

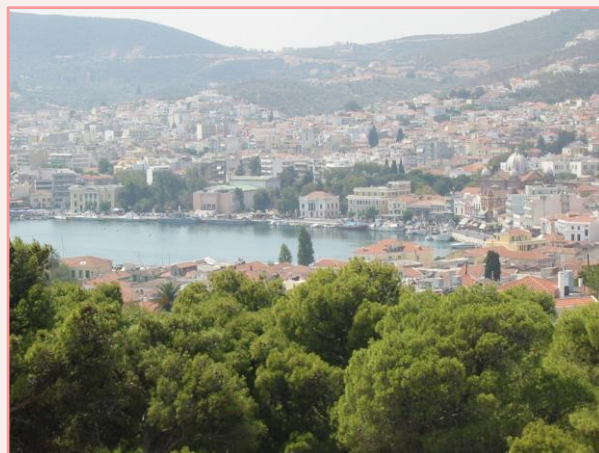

Als we schoonschip hebben gemaakt en het zonnetentje staat, zwemmen K&T naar ons toe en viëren we het weerzien met een hapje en drankje in de kuip van de Zeezwaluw.

We worden geïnformeerd over handige weetjes, zoals waar welke winkeltjes zijn en de bustijden van en naar Mytilene etc. Eigenlijk, willen K&T de volgende dag verder gaan maar ze blijven gezellig een dagje langer, zodat we die ochtend gezamenlijk koffie drinken aan boord van de Vela.

Klaas maakt ons attent op de vriendschap tussen een jonge kat en een reusachtige pelikaan die dagdelen samen op de kade van de vissershaven doorbrengen.

Inderdaad ontdekken we het stel met de verreikijker maar het lukt niet om zo dichtbij te komen om ze op de kiek te zetten. Later zien we de pelikaan wel statig voorbij peddelen en blijkt hij (of zij) veel groter dan een zwaan te zijn. Riens krijgt een hongerige blik in zijn ogen, refereert aan de komende kerst en doet inspiratie op in de diverse kookboeken die altijd voorhanden zijn. Uiteraard geen pelikaanrecept en het stomme beest is ook niet naast de boot blijven peddelen.

De dag daarna vertrekt de Vela echt en gaan wij met de bus naar Mytilene. We willen een auto huren om het eiland te verkennen en inkopen te doen. Na het aflopen van alle autoverhuurbedrijven in de stad, eindigen we helaas zonder auto. Alles is verhuurd, pas over 3 dagen is de eerste auto weer beschikbaar. Zolang willen we niet wachten. De volgende dag gaan we met de eerste bus, nu gewapend met rugzak en tassen, weer naar Mytilene voor de supermarkt. In een internetcafé halen we de post en een nieuwe 5-daagse weersverwachting binnen. Het blijkt dat er de komende dagen weer een lagedrukgebied met frontstelsysteem over komt. In dit systeem zit veel wind zodat we de volgende 2 dagen aan boord gekluisterd zitten (24-36 kn wind). Swingend achter ons perfect houdend anker, brengen we deze dagen voornamelijk lezend door. De temperatuur blijft tussen de 35°-40° graden schommelen.

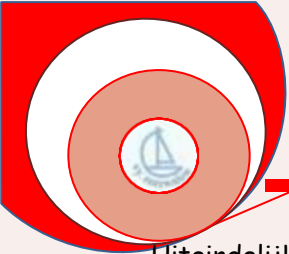
Mytilene met een luchtje

Mytilene, noord haven

We ervoeren Mytilene tijdens onze busbezoeken als een leuke gezellige plaats. Het stadscentrum is oud met veel kleine winkeltjes langs kronkelige kasseienstraatjes. De haven is groot, maar heeft als nadeel dat er een penetrante putjeslucht hangt.

Het is momenteel erg rustig met bezoekende schepen. Na 5 dagen ankeren in de Yérasbaai, verplaatsen we de boot de 15 mijl naar [Mytilene](#) en meren langsscheeps af aan de kade. Voor het eerst in 2 maanden kunnen we weer de stekker in de walstroom pluggen! De Port Police vraagt vriendelijk om ons met papieren te melden op hun kantoor.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

Uiteindelijk verblijven we hier 8 dagen voor slechts 40€ incl. elektriciteit, niet slecht toch? Bij de Toeristinformatie halen we wat folders op over bezienswaardigheden in de stad en directe omgeving. We lezen in een Nederlandstalige folder dat de keuken van Lesbos speciale aandacht verdient. De tekst heeft het over; *“de lesbische keuken”*. Zou er een foutje geslopen zijn in de vertaling vanuit het Grieks naar het Nederlands?

Op de landengte, die Mytilene scheidt in een noord- en een zuidgedeelte, staat bovenop de met dennenbossen omgeven heuvel een van de grootste Byzantijnse kastelen uit het Middellandse Zeegebied. Het werd gebouwd door Keizer Justianus en in 1373 verbouwd door Francisco Gattelusius uit Genua.

Tegenwoordig is het open voor bezichtiging en vinden er gedurende de zomermaanden culturele activiteiten plaats.

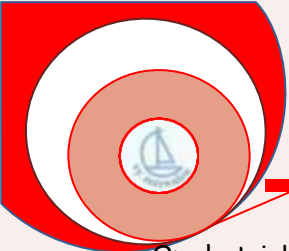

In Mytilene hebben we ook deel I van dit reisverslag geschreven, verstuurd en een start gemaakt met deel II. Nadat de was bij de wasserette is gedaan, alle geplande boodschappen binnen en weggeborgen, diesel getankt en de benzine voor de generator weer aangevuld zijn we reisvaardig.

Weer inklaren in Turkije

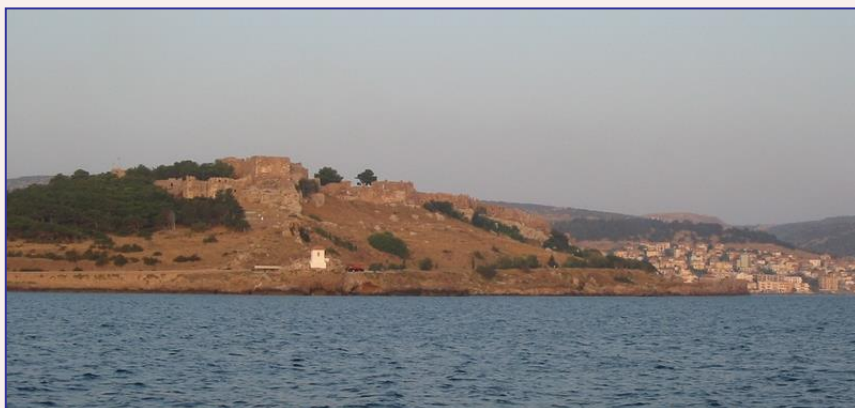
Op 4 september om 7 uur 's ochtends verlaten we op de motor Mytilene. We zetten koers naar Ayvalik in Turkije om daar weer in te klaren. Op de gladde zee zijn we de enige reizigers van die dag. Geen schip in zicht, tot we na 16 mijl in de aanloop naar de baai waaraan [Ayvalik](#) ligt, een Turkse Gullet zien opduiken.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

Om het inklaarten te vergemakkelijken meren we in de Marina af. In het havenkantoor kopen we het

Transitlog, maar gaan zelf de stempels vergaren. Het kost namelijk \$30 als de marina het loopwerk verzorgd. De benodigde stempels verzamelen blijkt gemakkelijk want de officiële instanties zitten dicht bij elkaar in het stadje. Gewapend met een schetsje waar de instanties te vinden zijn, gaan we om 2 uur op pad. 1 uur later hebben we

alle stempels verzameld en zelfs al een deel van de stad verkend. Het is tot nu toe de makkelijkste plek gebleken om in/uit te klaren.

Pergamom, oude cultuur en wetenschap

In onze Turkse pilot wordt gesproken over de oude stad Pergamom. Vanuit Ayvalik ligt het 80 km landinwaarts en het zou één van de spectaculairste bezienswaardigheden van Turkije zijn. Ook onze 4 boekjes over Turkije maken duidelijk dat we niet om een bezoek heen kunnen nu we zo dicht in de buurt zijn.

We gaan op zoek naar een huurauto maar de prijzen liggen ruim 2x zo hoog als we in zuid Turkije in de winter gewend waren. Als echte kaaskoppen blijven we verhuurbedrijfjes in- en uitlopen tot we langs de haven één vinden die verhuurt voor 60 YTL = 32€, met onbeperkte km en volledig verzekerd. Dat lijkt een beetje op de winterprijs die we voor 1 dag verwachten.

Als we de volgende ochtend het papierwerk geregeld hebben en bij de auto aankomen, blijkt het een onbekend Turks "ras" op hoge leeftijd te zijn.

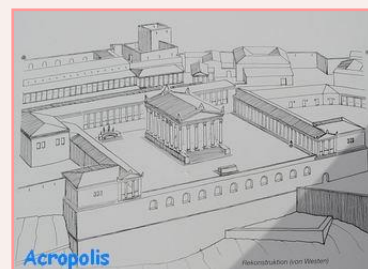
Maar de bandjes lijken goed, de auto start zonder al te veel aansporing en spoedig ronken wij op weg naar Pergamom. Eenmaal buiten de stad bekijken we ons mobiel nog eens, het is zichtbaar oud, geen stuur- of rembekrachtiging, geen airco, bij hobbels in de weg stuitert het al snel, alles rammelt en zelfs het stuurwiel piept en kraakt!

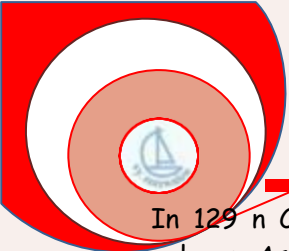
We vroegen ons af of dit nu een "Turkenbak" zou zijn. Maar we hebben wel pret met het autootje en rijden niet te hard. Met de ramen open als klimaatregeling, komen we via een schitterende weg door de bergen toch waar we willen zijn.

Toegangsweg en bazaar weg

De Acropolis Pergamom ligt bij de moderne stad Bergama en is verdeeld in 2 delen. Boven op een steile alleenstaande heuvel ligt de Acropolis, een ommuurde stad met paleizen, tempels, theater en bibliotheek. De stad werd gesticht in de 8ste eeuw voor C. door Eolische Grieken. De grootste bloeiperiode van de stad was van 263-241 BC onder Eumenes I. Het was één van de grootste kenniscentra ter wereld.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

In 129 n.C. werd hier de grote geneesheer Galenus geboren en onder zijn leiding werd het nabij gelegen Asclepion beroemd. Dit medische centrum was tot ver in de 16de eeuw de maatstaf voor de Westerse geneeskunst. Vroeger waren de Acropolis en het Asclepion verbonden door een voetpad waaraan winkeltjes lagen.

De ruïnes van het Asclepion liggen nu aan de andere zijde van de moderne stad Bergama. We hebben op beide locaties onze ogen uitgekeken en ons verbaasd, niet alleen over de grootte en de constructie maar ook over de locaties van de bouwwerken.

In het Asclepion zijn het hospitaal, de heilzame bronnen en de onderlinge connectie nog duidelijk te zien. Ook vonden we op een van de pilaren het "Asclepion" teken waar het huidige esculaapteken van afkomstig is.

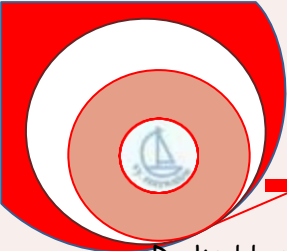
De kronkelende slang is het symbool voor de God van de Geneeskunst. Zoals de slang zijn huid afwerpt en "nieuw leven verkrijgt" werden de patiënten van het Asclepion verondersteld hun ziekte "af te werpen" en hun gezondheid te herkrijgen.

3 maal is scheepsrecht of niet soms

Aan het einde van de middag hebben we na een heel geslaagde dagexcursie op en rond oude stenen en historie, vol weemoed ons "Turkenbakje" weer ingeleverd bij het verhuurbedrijf.

De volgende dag vertrekken we uit Ayvalik en motorsailen naar het 53 mijl noordelijk gelegen eilandje [Bozcaada](#). Aan de stadskade moeten we op eigen anker met de kont naar de kade afmeren. Na 2 mislukte pogingen, omdat het anker niet houdt, "denken" we dat we goed liggen met 40m ketting in 6m diepte. Hoewel we er geen overtuigend goed gevoel over hebben, laten we het even zo.

Als 3 uur later, aan het begin van de avond de wind aantrekt, krabt onze 20 m lange motorbootbuurman en "leunt" even tegen ons voor hij weg kan. Vervolgens krabben wij natuurlijk ook, dat kon niet uitblijven. Als we het anker willen binnenhalen blijkt dat onze andere buurman zijn anker over het onze heeft liggen. In een flitsende "lift-en-drop" manoeuvre weten we ons van zijn anker te ontdoen en kunnen net bijtijds gas geven om vrij te blijven van een langs de kade afgemeerde motorboot. e moeten van de havenmeester weer met de kont naar de kant maar weigeren dat omdat we denken dat de bodem geen ankermogelijkheid biedt. We parkeren de Zeezwaluw langsscheeps aan de kade in de tot 30kn (7Bft) toegenomen wind. De havenmeester ziet nu dat 4 schepen los zijn van het anker, gaat akkoord en helpt ons afmeren.

Zwerven in de Egeïsche Zee, deel II

De krabbende motorboot doet nog een manmoedige poging om op eigen anker naar de kant af te meren maar krabt weer. Ook hij gaat langsscheeps evenals een 15 m zeilboot die ook "los" kwam. Een kleine Turkse zeilboot komt langszij bij ons en we worden uitgenodigd op Turkse koffie zodra ze uit het restaurant terugkomen. Het is erg gezellig, maar na de lange zeildag en de ankerremoties zijn we moe en liggen we al vroeg in ons mandje. Na een uurtje is de rust aan de kade weergekeerd.

We denken dat bij het aanleggen van de pas nieuwe kade, de haven uitgebaggerd is en de goede ankergrond mee werd weg-gebaggerd. Langsscheeps aan de kade liggend, hebben we de hele nacht heerlijk en zorgeloos geslapen terwijl de wind hoorbaar aantrok tijdens de overtrekkende regenbuien.

Op naar de Dardanellen

De volgende ochtend om half 7 worden we wakker van onze Turkse buurman die weggaat. Als we helpen met de lijnen zien we dat alle schepen één voor één wegvaren uit de haven. De wind is stevig maar uit het zuidwesten dus zeldzaam goed voor de NE-koers richting Dardanellen waarheen iedereen op weg is.

Met gezwinde spoed maken we ons zelf en de boot gereed voor vertrek. Om 7.30 uur gaan de lijnen los en varen onder genua met de motor op een zacht pitje, richting Dardanellen.

Buiten staat een hoge deining en al waggelend komen we om 9.30 aan bij de ingang van de Dardanellen. De Egeïsche zee verdwijnt in ons kielzog.

— / —